квітень 2006

МІСІОНАР

УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

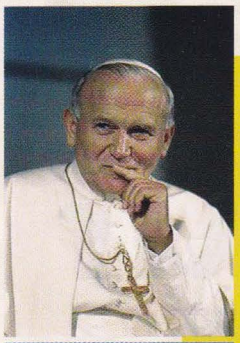

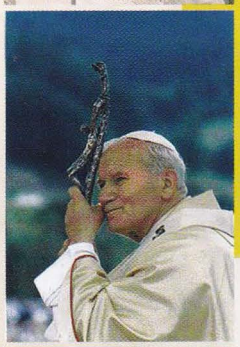

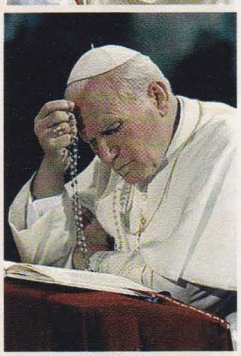

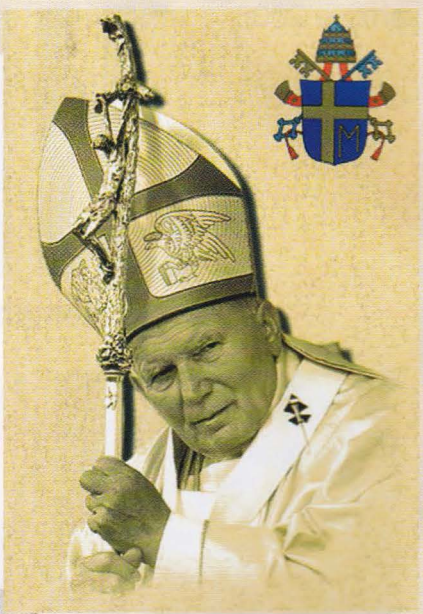

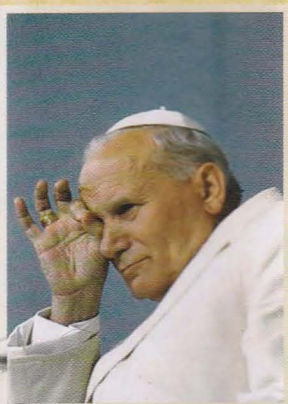

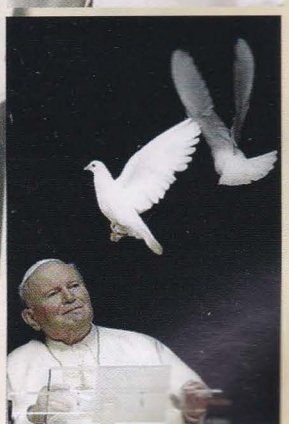

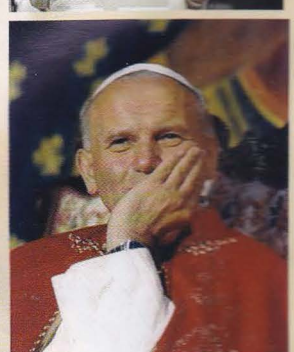

ІВАН ПАВЛО ІІ
РІЧНИЦЯ ВІДХОДУ

Таким Його пам'ятатиме світ

ЗМІСТ

***Слово редактора*.....3**

Наміри Апостольства молитви *на квітень*.....5

Наміри Апостольства молитви *на травень*.....7

о. Діонисій ЗАВЕДЮК, ЧСВВ
ДВА ЗАВІТИ: СТАРИЙ І НОВИЙ.....8

о. Сергій КРУТОВСЬКИЙ, ЧСВВ
Діяльність Церкви є виразом любові..12

Наталія ЛЕХ
Іван Павло II. Річниця відходу.....14

Наталія ЛЕХ
Іван Павло II. Рік опісля.....17

о.Йосафат РОМАНИК, ЧСВВ
«Я життя своє кладу за друзів моїх»...19

о. Іван КОЛОДІЙ
Один за одним! Всесвітня організація Живої Вервиці.....23

о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ
Актуальне інтерв'ю.....25

З життя церкви.....28

о. Ігнатій Теофор ЯНТУХ, ЧСВВ
VIII. Мій приятель — мій ворог.....32

Володимира ВИШЕНСЬКА
В річницю смерті Івана Павла II.....34

Роман ЛІСОВИЧ
Світлій пам'яті Івана Павла II.....34

Ієромонах Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ,
головний редактор

Ми часто надіємось на те, що в результаті нашої праці й зусиль осягнемо якийсь вищий ступінь щасливості. Але життя протікає, досягнуті результати задовільняють ненадовго, а наші надії вже спрямовані на нові досягнення. Тим часом життя, яке так хочемо облагороднити й упорядкувати, проминає, і немає сили повернути собі втрачений час. Можливо, багато хто сподівався на інший результат виборів в Україні, сьогодні або розчарований, або ж очікує швидких результатів. Дарма. Життя минає. Це так яскраво засвідчує Христос своєю смертю: несправедливо ув'язнений, засуджений, зневажений, розп'ятий... Отож оцінімо життя по-новому. Сьогодні світ оцінює людину відповідно до її досягнень в політиці, економіці, культурі. Ми

шукаємо і шануємо тих, хто переважає інших. Звичайні люди захоплюються життям «зірок», нама-гаючись бодай у чомусь до них упо-дібнитись, або, принаймні, плекаючи «тиху і постійну» заздрість. Такі погляди на світ, на життя, на жаль, відсувають на другий план, або й зовсім заперечують життя і можливість осягнути щастя мільйонам звичайних людей, які не спроможуться до великих здобутків. Церква пропонує оцінювати життя зовсім за іншими принципами: не його якість, стандарт, а його святість. Адже, будь-які здобутки, осягнення стаються не завдяки особистим якостям, адже все, що людина має, отримала в дарі від Господа Бога. Кожний отримав відпо-відно до відвічного Божого плану, в якому немає жодної людини, яка була б забута чи відкинена. Це життя дароване нам Богом, щоб ми у ньому були щасливі, чинили добро, та й самі зазнавали його. А доброго у житті чимало: звичайних радостей, які дозволяють бачити сонце, милуватися природою чи промовити добре слово до свого ближнього. Най-більшим же заохоченням повернутися обличчям до нашого сьогодення, до звичайних хвилин спілкування і радості спонукає нас правда про Христове Воскресіння, адже його найбільшим здобутком було не «щось» у житті, а *саме життя*! Смерть, яка, здавалось би, перекреслить всі людські плани, Христовою смертю і воскресінням подолана, знищена, вона немає більше влади і тому немає більше страху за наше майбутнє. Роздумуючи про страсті й Воскресіння Господа нашого Ісуса Христа, пам'ятаймо, що наше щастя полягає не в тому, *що* ми осягнули в житті, а в тому, що ми *живемо* і можемо в Бозі радіти.

Редакція часопису сердечно вітає всіх читачів зі святом Христового Воскресіння і бажає всім воскресіння духа до нового життя у Бозі.

МІСІОНАР
УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

Головний редактор
о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ

Редакційна колегія:
о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ
о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
бр. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ
Віра АРІВ
Літературна редакція
Олена КОБИЛЕЦЬКА

Дизайн та комп'ютерна верстка:
Володимир ЩУРКО, Микола ЯЦКІВ

Заснований у 1897 році
Засновники — Отці Василіяни
Реєстраційне свідоцтво КВ № 5133 від 18.05.2005 р.

Передплатний індекс — 23959

Адреса редакції:
м. Львів, 79019, вул. Б. Хмельницького, 36,
Святоюнуфріївський монастир Отців Василіян
тел./факс 72-46-94 e-mail: misionar@lviv.farlep.net

Підписано до друку 24.03.2006 Формат 70x100 1/16. Друк офсетний. Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. фарбо-відб. 5,7. Обл.-вид. арк. 5,0. Зам. 1

ЦІНА ДОГОВІРНА

Віддруковано з готових діапозитивів у Жовківській друкарні видавництва Отців Василіян «Місіонер». 80300, Львівської обл., м. Жовква, вул. Василіянська, 8.

Передруки і переклади дозволені за поданням джерела. Редакція зберігає за собою право виправляти мову і скорочувати надіслані матеріали.

© Журнал "Місіонар", 2006

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

О, Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії усі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня у винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та в усіх намірах Апостольства молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішній день.

Пресвяті Серця Ісуса і Марії, спомагайте святу Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас!

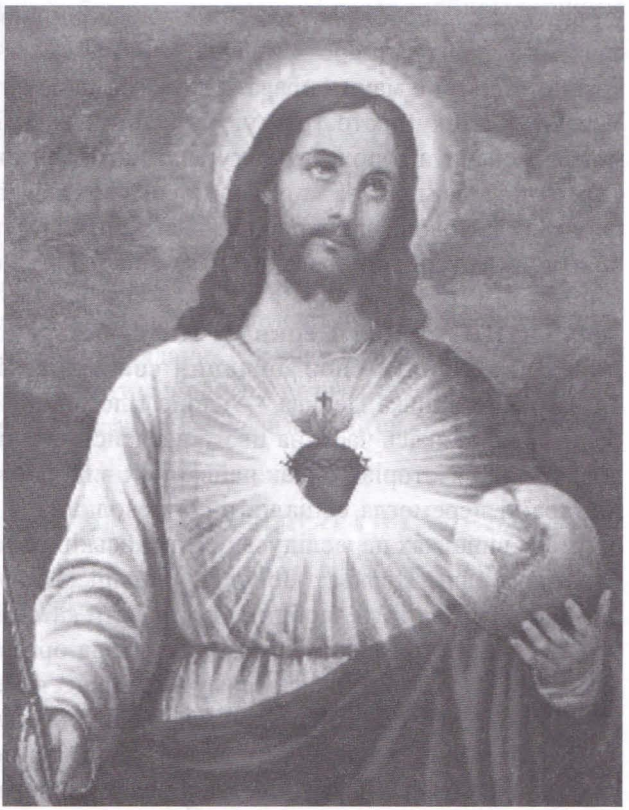

Ось Серце, що так дуже полюбило нас...

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА КВІТЕНЬ

(Поблагословені Святішим Отцем)

ЗАГАЛЬНИЙ: Щоб всі народи вшановували особисті, суспільні і політичні права жінки.

Покликання жінки в суспільстві — унікальне, бо саме вона є носієм і гарантом зародження нового життя і тим самим втіленням відвічного Божого плану, згідно з яким життя народжується з любові і передається з любові. Ісус Христос любив свою Матір, яка згодою на зачаття у своєму лоні Божого Сина, відкрила людству

вступ до неба; за Христом ходили жінки, які слухали Його науку та допомагали йому своєю працею і пожертвами; жінки були тими, хто Христа супроводжували на Хресну жертву, і тими, хто першими сповістили про Христове Воскресіння. Однак, у багатьох суспільствах роль жінки недооцінюють і трактують її як певний вид слухняної робітниці або й взагалі, рабині. Також відбувається так, що в багатьох країнах жінки не мають права голосу, чи, наприклад, здобувати наукові ступені. В Україні ж жінку часто трактують як дешеву робочу силу, тому жінок так часто можна побачити в ролі штукатурів, листонош чи ремонтників трамвайних колій. Сьогодні наша молитва за те, щоб у світі жінка зайняла своє притаманне їй місце — не замінила чоловіка, а, залишаючись жінкою і матір'ю, отримала рівні з чоловіком політичні й суспільні права, втішаючись повагою своєї особистості й тотожності.

МІСІЙНИЙ: Щоб Церква у Китаї безтурботно і з цілковитою свободою могла виконувати своє завдання євангелізації.

Свята Католицька Церква — єдине тіло у цілому світі, і тому кожного католика болить, якщо якась частина цього вселенського тіла страждає. Церква у Китаї має довгу і важку історію, однак найважчих випробовувань вона зазнала з часу, коли в цій країні перемогла соціалістична революція, і до влади прийшли комуністи. В багатьох випадках переслідування китайських католиків були подібними до тих, що їх зазнала наша Церква з боку більшовицької комуністичної влади. Однак, були й відмінності. Для того, щоб підпорядкувати католиків своїй владі та відірвати їх від єдності з Апостольським престолом, влада організувала т.зв. «Національну Католицьку Церкву»; стараючись примусити вірних перейти у цю новостворену структуру. Хоча сьогодні влада Китаю перед світом демонструє свою відкритість та демократичність, насправді в країні, діє стара державна система, яка не терпить тих, які будь-яким чином пов'язані із закордоном. Саме тому католики, що мають центр своєї Церкви в Римі, й сьогодні зазнають утисків, а сама Церква в Китаї різноманітних обмежень у своїй діяльності. Молімося, щоб Господь Бог дарував цій Церкві повну можливість вільно свідчити св. Євангеліє для такого чисельного народу.

МІСЦЕВИЙ: Щоб християни і всі мешканці України, збагнувши Таїнство терпіння Сина Божого, сміливо несли власний хрест, проявляючи любов до інших через особисті терпіння.

В Україні сьогодні встановився такий стан, який можна, між іншим, описати двома ознаками: бажання вигідного життя та небажання терпіти. В сучасному суспільстві будь-яке терпіння відкидається і навіть немає натяків на те, щоб збагнути його сенс і мету. Вдивляючись в образ Христа Господа і святкуючи Його Воскресіння, бачимо, що Його слави не було б без терпіння і смерті. Що насправді подарував нам Христос своїми терпіннями? Через них Господь показав свою любов до нас!

Легко любити тоді, коли все гаразд, але ж правдива любов є тоді, коли може перетерпіти негаразди! Христос полюбив нас до смерті. Тому через терпеливість один до одного ми, насправді, виявляємо любов — це найбільший знак любові. Молімось, щоб якомога більше людей збагнули цю правду і,через особисті терпіння й терпеливість, виявляли свою любов до інших, згідно із заповітом Христовим.

ПОКРОВИТЕЛЬ НА КВІТЕНЬ СВ. МАТРОНА СОЛУНСЬКА (9 КВІТНЯ)

Св. Матрона жила у II ст. і була невільницею єврей-ки Павтилі. Жінка часто намовляла побожну християнку Матрону відректи-ся святої віри, але дівчина була непохитною. Коли одного дня Матрона по-вернулася з церкви, Павтиля сильно побила дівчину, потім зв'язала і кинула її до темної пивниці. Але наступного дня вона застала Матрону розв'язаною: шнури самі з неї поспадали. Так відбувалося протягом трьох наступних днів. Тоді Павтиля звеліла побити дівчину аж до смерті, а потім викинути тіло на вулицю. Солунський єпископ Олександр збудував в честь св. Матрони церкву.

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ТРАВЕНЬ

Загальний: Щоб численні дари, які Святий Дух розподіляє в Церкві, сприяли зросту миру і справедливості в світі.

Місійний: Щоб у місійних країнах державні мужі ініціюва-ли і обороняли відповідними законами людське життя від його зачаття аж до природної смерті.

Місцевий: Щоб християни України у світлі Воскресіння Господнього глибше збагнули Таїнство Пресвятої Євхаристії та з оновленим духом брали участь в недільних і святкових Богослужіннях.

ПОКРОВИТЕЛЬ НА ТРАВЕНЬ СВ. СТЕПАН ВОЛИНСЬКИЙ (10 ТРАВНЯ)

о. Діонисій Заведюк, ЧСВВ
Крехів

ДВА ЗАВІТИ: СТАРИЙ І НОВИЙ

За часом і середовищем повстання усі книги Біблії можна поділити на дві групи, і такий поділ — загальноприйнятий. До першої групи належать ті книги, які виникли в середовищі ізраїльського народу перед тим, як виникло християнство, до другої належать твори, написані учнями і послідовниками Ісуса Христа. Традиційно першу групу називаємо Святим Письмом Старого Завіту, а другу — Нового Завіту.

Причина розмежування

Перша християнська спільнота — громада віруючих в Ісуса Христа як Божого Сина, який став людиною і віддав своє життя за гріхи цілого світу. Ця громада складалася на початку з євреїв, до яких поступово, із розповсюдженням Євангелія, приєднувалися представники інших народів. Перші учні Ісуса Христа дуже шанували книги, в яких збереглося свідчення про об'явлення Бога ізраїльському народові. Таке ставлення вони прийняли від свого Вчителя. Сам Христос постійно звертався до подій священної історії та на записані у єврейській Біблії слова Божого об'явлення. Христос часто надавав їм нового, глибшого значення. Тому християни прийняли як беззаперечну істину переконання про божественний характер і натхнення цих книг. Належали до них 5 книг Тори (Закону Мойсея), книги пророків та інші писання. Більше того, згідно з християнським розумінням, у цих творах містяться пророцтва і передбачення, які здійснилися в особі і діяльності Ісуса Христа.

Переконання про велику цінність об'явлення, яке приніс і проголосив Ісус Христос, про велику вагу Його слів і вчинків у порівнянні навіть із записами священної традиції єврейського народу, спонукало декого з перших християн до того, щоб і собі записати ретельно зібрані відомості про все, що торкалося особи їхнього Вчителя. Як це часто в історії буває, списання традиції відбулося тоді, коли зацікавлення подіями з життя Ісуса Христа щораз зростало, а живих очевидців ставало дедалі менше. Але важливою була не лише історія Вчителя з Назарету, а також листи, повчання апостолів, перших учнів Ісуса Христа, з огляду на їхній зміст і глибину думки, не могли залишитися поза увагою спільноти перших християн. Так поступово сформувався новий збір книг, який для християн був ще важливішим, за перший — той, що визнали юдеї.

Обидві збірки книг формувалися незалежно одна від одної. Християни не мали наміру переробляти те, що прийняли з юдаїзму, тобто вносити зміни у текст книг єврейської Біблії, тим більше їх перередаговувати. Навпаки, згідність науки Ісуса Христа з тим, що було серцем біблійної традиції юдаїзму, служило для християн за найвище підтвердження

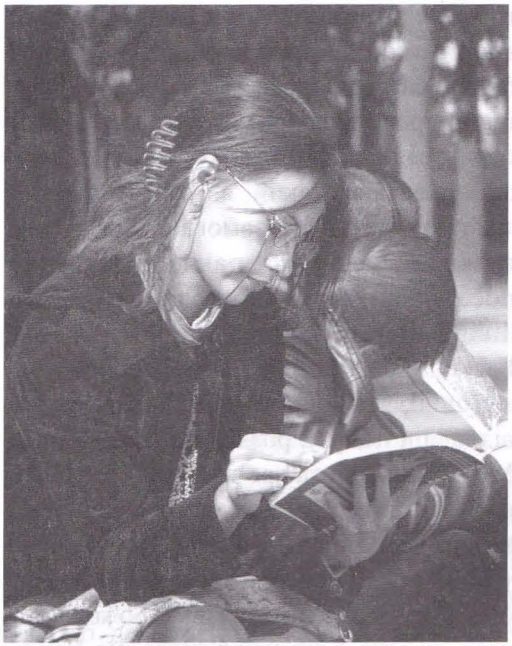

правильності їхньої віри і за аргумент при євангелізації тих, що щойно приймали християнське вчення. Тому святі книги юдаїзму християни прийняли майже без змін, щоправда вже у грецькому олександрійському перекладі, а отже з додатком тих книг, які не збереглися єврейською або ж були таки грецькою написані, як Книга Мудрості та ін. Твори християнських авторів утворили окрему збірку, яку складають: чотири Євангелія, книга Діянь апостолів, 21 послання апостолів та пророча книга Одкровення.

Два Завіти

Старослов'янське слово «завіт» має свій відповідник в українській мові, слово «заповіт», але для означення збірки святих книг багато авторів поки що воліють вживати це перше. Чому? Бо слово «заповіт» означає акт передання спадку і в такому значенні в сучасній українській мові найчастіше вживається. Натомість, що стосується біблійних книг старослов'янське слово «завіт» було перекладом грецького слова, яке означало не тільки спадок, але і союз, угоду. І в такому значенні треба розуміти «завіт» Бога з людьми. Маємо надію, що невдовзі вдасться обговорити цю тему детальніше, а тут лише обмежимося цим коротким поясненням, чому в статті вибрано цей термін.

Згідно християнського світогляду, існують в історії світу дві виразні епохи, які розмежовує подія приходу на світ Божого Сина. Таке світосприйняття не лише не суперечить поняттям єврейського біблійного об'явлення, а навіть є його продовженням. От тільки не всі євреї стали його прихильниками. Більшість з них очікувало здійснення Божих обітниць, але далеко не всі погодилися, що здійснення цих обітниць уже відбулося з приходом Ісуса Христа.

Новий Завіт

Ідея про прихід Божого Царства, яке започаткує таємничий Син Чоловічий з доручення самого Бога, згідно з пророцтвом Даниїла (7,13-14), збуджувала думки не одного покоління жителів Юдеї. Крім того, жевріли живі сподівання, що будуть здійснені й усі інші обітниці, які Господь Бог проголосив через пророків, зокрема ось ця, яку сповістив пророк Єремія: «Ось прийдуть дні, — слово Господнє, — і Я сотворю з домом Ізраїля та з домом Юди новий завіт. Не такий завіт, який Я заключив з їхніми батьками, коли взяв був їх за руку, щоб вивести з Єгипетського краю. Завіт той — Мій

завіт! — вони його зламали, хоч Я був їхнім Владикою, — слово Господнє. Ні, ось який завіт Я створю з домом Ізраїля після тих днів, — слово Господнє. — Вкладу закон Мій у їхнє нутро і напишу його у них на серці. Я буду їхнім Богом, вони ж — Моїм народом… Я бо прощу їхню провину, гріха їхнього не згадуватиму більше» (Єр 31,31-34). Згадка про героїчне минуле народу: вихід з Єгипту, власна держава і прихильність доброго Бога, — оживали в пам'яті народу, стаючи новою надією. Адже таке часте повторення виразу «слово Господнє» у пророцтві — не що інше, як запевнення, що пророк говорить не від себе, а переказує слова Божі.

І ось Ісус Христос у переддень своїх страждань бере під час вечері хліб, ламає у символічному жесті, дає учням, вказуючи, що це — Його тіло, а потім бере чашу, дає їм пити і каже до них: «Це моя кров Нового Завіту, що проливається за багатьох» (так у Мр 14,24). Не випадково апостоли, поучені Христом, розпізнали у Його смерті на хресті жертвоприношення за спокутування

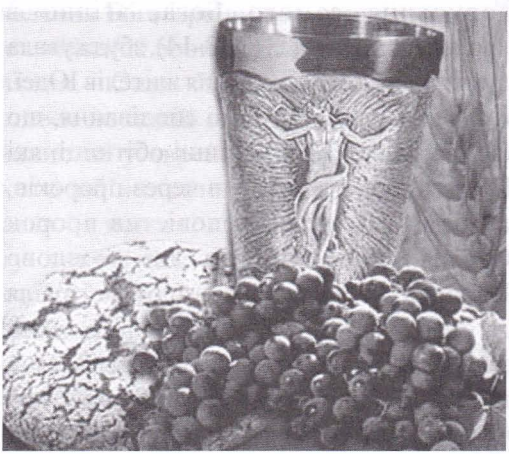

гріхів усіх людей, жертвоприношення, яке започатковує епоху нового завіту, провіщеного пророком Єремією. Так, між іншим, розуміє зміст цієї жертви великий проповідник Христового Євангелія апостол Павло, який, як каже, прийняв таке розуміння від самого Господа (що не виключає, а, навпаки, передбачає посередництво тих апостолів, які були на Тайній Вечері): «Я бо, що прийняв від Господа, те й передав вам: Господь Ісус тієї ночі, якої був виданий, узяв хліб і, віддавши подяку, розламав і сказав: "Це Моє тіло, воно за вас дається. Це робіть на Мій спомин". Так само й чашу по вечері, кажучи: "Ця чаша — Новий Завіт у Моїй крові. Робіть це кожний раз, коли будете пити, на Мій спомин". Бо кожного разу, як їсте Хліб цей і п'єте цю Чашу, звіщаєте смерть Господню, аж доки Він не прийде» (1 Кор 11,23-26).

Безперечно, час від звершення Христової жертви на Голготі та Його воскресіння до другого Його приходу є позначений літургійним нагадуванням діла відкуплення, яке Він довершив, і є часом тривання нового і вічного завіту (пор. Євр 12,24; 13,20), часом примирення людей з Богом (Євр 8,12; Єр 31,34).

Перший Завіт

Оскільки новий завіт став реальністю з приходом Ісуса Христа, відношення нової дійсності до попередньої та нового Божого народу, об'єднаного вузлами віри в Христа Спасителя та Пресвяту Трійцю, до єврейського народу, поєднаного зв'язками віри в єдиного Бога, мало знайти свій вираз і в термінах мови. Був зроблений висновок: «Коли (Господь)

каже «новий», то об'являє перший старим. А що передавнене й застаріле — те близько заникнення» (Євр 8,13). Стверджуючи, що Бог зробив апостолів «здібними слугами Нового Завіту, не з букви, але з духу, бо буква убиває, дух же оживлює», апостол Павло уболіває, що для багатьох його земляків, «коли читається Старий Завіт», він залишається незрозумілим, а стає зрозумілим тільки у світлі віри в Ісуса Христа (2 Кор 3,6-14). Тут «старий завіт» — це передусім Торб, закон Мойсея (2 Кор 3,14-15).

З цих висловів апостольських послань можемо зробити висновок, що вже у другій половині I ст. по Хр. термін «старий» що стосується першого завіту, тобто до завіту Бога з ізраїльським народом, заключеного на горі Синай при посередництві Мойсея, був загальновживаним. Не останнє місце в цьому мало протиставлення завіту, заключеного на Синаї, до завіту, установленого при посередництві Ісуса Христа, в категоріях: Агар — Сара, Єрусалим теперішній — вишній Єрусалим, син рабині за тілом — син вільної за обітницею, неволя — свобода (Гал 4,21-31).

Незважаючи на ці порівняння, пошана до книг Святого Письма Старого Завіту залишалася глибокою у більшості християн, до тої міри, що усяке змагання до вершин духовності, кожна релігійна віднова в рамках християнства незмінно супроводжувалася поверненням до Старого Завіту як джерела духовності та пізнання Бога, невіддільного від Євангелій та інших творів Нового Завіту.

Виходячи з того, що в останні десятиліття, зокрема після Другого Ватиканського собору, який висловив своє ставлення до нехристиянських релігій, зокрема до юдаїзму та ісламу, в декреті «У наш час» («Nostra aetate»), є намаганням шукати більш милозвучних термінів, які б не вражали почуття нехристиян, дехто пропонує повернутися до визначення «перший завіт». Це цілком можливо, але треба сказати, що цей термін і до того вживався у літературі на переміну з терміном «старий завіт». Також є спроби пошуку нових, кращих термінів для вираження союзу Бога з людиною, замість одностороннього «завіт» чи «заповіт», але тут усе наштовхується на прикру дійсність, що більшість з цих значень мають якесь негативне навантаження. Так, «союз» ще досі асоціюється з СРСР, французький відповідник «альянс» чи латинський «пакт» взагалі звучать негативно, а терміни «зв'язок», «угода» мають надто широке значення.

о. Сергій Крутовський, ЧСВВ

ДІЯЛЬНІСТЬ ЦЕРКВИ Є ВИРАЗОМ ЛЮБОВІ

25 січня 2006 р. Святіший Отець Венедикт XVI опублікував свою першу енцикліку під назвою «Бог є любов». У попередньому числі нашого часопису ми розпочали ознайомлювати наших читачів зі змістом цього важливого документу. Енцикліка складається з двох частин, першу з яких можемо назвати «теоретичною», а другу - «практичною». Перша частина, зміст якої ми коротко передали у попередньому числі «Місіонаря», має назву «Єдність любові у сотворенні та історії спасіння». У ній подані філософсько-богословські роздуми про любов у її різноманітних вимірах. Друга частина — «Практикування любові Церкви як «Спільноти любові» — присвячена конкретному втіленню в життя заповіді любові.

У цій другій, практичній частині енцикліки Папа подає свої роздуми про любов до ближнього, яка закорінена в любові до Бога. Любов Бога до людства — це основа християнської віри, яка виявляється назовні в доброчинній діяльності Церкви. Будучи обов'язком кожного віруючого зокрема, любов до ближнього також є обов'язком церковної спільноти як інституції, яка за приклад для своєї доброчинної діяльності повинна брати любов, яку мають між собою Особи Триєдиного Бога. Ця частина енцикліки присвячена християнському милосердю.

Від самого початку своєї історії Церква, як інституція, усвідомила це своє важливе завдання і відразу створила відповідні структури для ефективнішого служіння потребуючим. Вже Апостольські Діяння розповідають про установлення дияконської служби для допомоги вбогим.

Практичне надання допомоги потребуючим, хоча й проявляється, як правило, в матеріальній формі, проте одночасно є діяльністю духовною, оскільки через діла милосердя люди пізнають Добру Новину. Вся діяльність Церкви є виразом любові, бажання добра людині, її євангелізації через проповідування Слова і звершування Святих Таїнств, а також через її підтримку в різних вимірах людського життя та діяльності. Ці конкретні прояви любові до ближнього є найкращим способом переконати людину в тому, що той, хто проповідує Добру Новину, справді живе нею.

Тому добродійність з часом стала одним з найістотніших елементів служіння Церкви. Природа Церкви виражається в її потрійному завданні: проповідь Євангелія (kerygma-martyria), здійснення таїнств (leiturgia) і служіння любові (diakonia). Ці обов'язки не можуть бути відокремлені один від одного.

Папа в своїй першій енцикліці відкидає марксистську критику християнського милосердя, яка розглядає добродійність, як свого роду спосіб «тримати бідних в

покорі». За цією теорією, бідні потребують не милосердя, а справедливості; потрібно, мовляв, зробити так, щоб не було бідності взагалі, а не допомагати бідним, виявляючи таким чином згоду на існування такого стану речей.

Церква позитивно ставиться до ідеї соціальної справедливості, проте усвідомлює, що бідні і потребуючі будуть завжди, і їм завжди необхідно допомагати за прикладом Христа.

Чинячи діла милосердя, Церква бере участь у перетворенні світу. Милосердя є проявом любові Бога з боку Церкви. Учительський Уряд Церкви на протязі вже більш ніж століття підкреслює важливість соціальних проблем, необхідність адекватних відповідей на виклики часу, заохочує розвивати соціальне вчення, пропонуючи світові якісні шляхи вирішення проблем, що виникають.

Творення справедливого суспільного ладу — це найперше завдання світської влади. Церква не хоче брати на себе функції держави, вона прагне формувати совість суспільства, тому й звертає увагу на необхідність соціальної справедливості, а також допомагає в її досягненні.

Чинячи діла милосердя, Церква не повинна втратити своєї ідентичності, не повинна перетворитися тільки на соціальний інститут. Навпаки, діла милосердя повинні стати допомогою в здійсненні її духовної місії спасіння людини. Реалізовувана в ній християнська програма — це програма доброго Самарянина, програма Ісуса, це «серце, яке бачить» і поспішає на допомогу як в справах духовних, так і в наданні матеріальної допомоги потребуючим. У своїй діяльності, як через проповідь Євангелія — здійснення таїнств, так і через дияконію — служіння потребуючим, Церква повинна вести до зустрічі з Живим Христом.

Кажучи про необхідність діл милосердя, Папа підкреслює, що доброчинна діяльність не може бути знаряддям для навернення потребуючих на свою віру, не повинна носити характеру прозелітизму.

Папа також наводить приклади багатьох святих і Марії, які присвятили себе служінню милосердя і повинні надихати нас на цю благородну справу.

Таким чином, перша енцикліка Венедикта XVI «Бог є Любов» саме милосердну любов ставить у центр життя сучасної Церкви. Базована на Євангелії і глибоко по-богословськи аргументована, енцикліка закликає до впорядкування вживання і розуміння слова «любов», вона точно описує любов як особливий, вищий тип відносин між людьми, який веде до Божественної любові «агапе» і служіння ближньому.

В окружному посланні Папа показав себе не тільки як блискучий богослов, але і як дбайливий пастир. Католицька Церква на сучасному етапі свого розвитку отримала новий богословсько-пастирський документ, який визначає основні напрямки її діяльності, що грунтується на найважливішій Божій заповіді — заповіді любові Бога і ближнього.

Наталія Лех
м. Золочів, Львівська обл.

ІВАН ПАВЛО ІІ. РІЧНИЦЯ ВІДХОДУ

Він прийшов, щоб своїм життям прославити Бога і навчити людину. Народжений у Вадовіцах у 1920 році, Кароль Войтила став 264-м Папою Римським, який увійшов в історію Церкви як Папа Великий.

Його прихід, як папи-слов'янина був неочікуваним. У 1947 році під час особистої зустрічі о. Піо сказав Каролю Войтилі, що він стане Папою Римським, а також про те, що він бачить кров на його понтифікаті.

16 жовтня 1978 року Кароль Войтила вперше вразив світ, ставши першим папою-слов'янином, чим порушив традицію пап італійського походження, які довший час очолювали Ватиканську столицю. Він обрав собі ім'я свого попередника, змінивши лише порядковий номер — Іван Павло ІІ. На цьому не перестав вражати світ. Після першого папського богослужіння Іван Павло ІІ, порушивши правила протоколу, підійшов до людей, благословив вірних і пригорнув до себе дітей. Під час першої промови він звернувся «Дорогі брати і сестри!». Цим зверненням він визнав рівність жінок у Католицькій Церкві, що його попередники певним чином ігнорували. Папа часто виходив до народу, після зустрічі з яким повертався до апартаментів Ватикану з обірваними ґудзиками й обтріпаною сутаною, бо йшов до народу з відкритими обіймами, серцем і душею. Його серце було таким великим, що змогло полюбити весь світ, а безмежна любов вела туди, де він був найбільше потрібен. Так він став першим папою, який відвідав в'язницю і побував у лепрозорії, де обняв хворих на проказу, як братів.

Його життя було скромним, але подиву гідним. З Кракова у Ватикан з папою поїхали лише книги і черевики. Він ніколи не мав банківського рахунку, ні разу не виписав чека і ніколи не мав власних заощаджень. Та й навіщо це йому було, адже він мав свою паству, яка була для нього найдорожчим скарбом у житті, за яку щодня ревно молився Богові.

Іван Павло ІІ — папа, з яким асоціюється слово «вперше». Одним із найважливіших його досягнень було те, що він вперше в історії попросив вибачення за помилки своїх попередників і всієї Католицької Церкви: за індульгенції; у євреїв, мусульман,

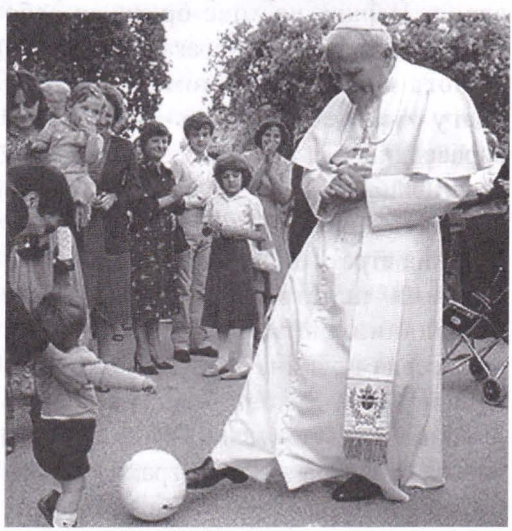

православних за те, що католицькі лідери не змогли зупинити їхнього переслідування з католицького боку. У 1986 році як понтифік відвідав синагогу, що значно пом'якшило відносини між католиками та юдеями. В 2001 році Папа Римський вперше зайшов до мечеті під час візиту в Сирію. Іван Павло ІІ став першим папою-спортсменом, першим папою, що ввійде в історію кіно, першим папою, який побував на рок-концерті (у 1997 в Бельгії).

У 1981 році здійснилося передбачення о. Піо щодо крові на понтифікаті: турок Алі Агджа здійснив замах на Святішого. Після операції Іван Павло ІІ заявив, що прощає своєму кривднику і молиться за нього.

Іван Павло ІІ відіграв не останню роль у поваленні СРСР. Першим кроком на шляху до цього став його візит на батьківщину, що спричинив підняття руху «Солідарність». Тоді Польща відчула підтримку Ватикану, а СРСР виразно побачив у ньому загрозу. Іван Павло ІІ відкидав насильство, його основною зброєю було слово і любов, безмежна любов до всіх і кожного. Зустріч Івана Павла ІІ та М. Горбачова — двох знакових постатей, в жилах яких тече українська кров — спричинилася до падіння найбільшої «Бастилії» всіх часів і народів — комуністичної імперії.

Чи справді в жилах Понтифіка текла українська кров? — це одне із питань, яке найбільше цікавило українців. В одному з інтерв'ю журналісти запитали Івана Павла ІІ про це. Папа відповів: «Якщо кажете, що є, ну то є». Українці не мають права вимагати підтвердження того, що Папа мав українські корені, але вони повинні пишатися тим, що він любив їх і молився за них. Папа Римський знав українську історію, літературу, традиції, мову, що продемонстрував це під час свого візиту до України в червні 2001 року. Знання української мови показав і на зустрічі з українською делегацією у Ватикані ще в 1991 році. Очевидці констатують той факт, що Папа заговорив до них українською, але ніби з лемківським діалектом.

Папа Іван Павло ІІ перед кожним візитом вивчав історію, культуру, традиції, літературу, мову тієї країни, куди здійснював своє паломництво. Він ніс Бога до людей їхньою мовою, щоб показати особливу вартість кожного народу в Царстві Божому.

Папа Римський Іван Павло ІІ ввійшов в історію як папа, який подорожував. За життя він зробив 104 поїздки у різні країни світу. А що привозив Папа з собою? Крім Бога, якого завжди доносив людям, крім свого батьківського повчального слова, крім щирої молитви і любові, Папа привозив із собою дощ. У 1995 році відвідав Папуа-Нову Гвінею, яка три місяці потерпала від засухи. У день приїзду Святішого Отця випав дощ. Місцеві жителі охрестили його «людиною, яка приносить дощ». Цей титул Папа підтвердив того ж року, коли поїхав у Бельгію, де під час богослужіння випала сильна злива. Чи згадаймо зустріч з молоддю на Сихові під час офіційного візиту в Україну в 2001 році — дощ перестав падати на кілька хвилин, і то лише після того, як Папа заспівав польською пісеньку «Не лий дощику». Тому

Ватикан завжди попереджав і закликав вірних, щоб вони брали дощовики на зустрічі з Папою — «людиною дощу».

Іван Павло ІІ мав прямий зв'язок з літературою — писав п'єси, драми і вірші. Через 10 років після того, як він став Папою Римським, у Голівуді був знятий фільм за його п'єсою. Святіший був улюбленцем журналістів і фотографів. Часто давав прес-конференції, виступав на радіо і телебаченні, користувався інтернетом. Папа звернувся до вірних через інтернет і побував віртуально в іншій країні (у 2002-му відправив Службу, яка транслювалася у Москві, тому його можна вважати першим папою, який побував у Росії). Він відвідав також низку православних країн, серед яких Болгарія та Грузія.

Папа переймався усіма проблемами, які турбували людство. Він говорив і писав про проблеми, що торкалися подружжя, родини, торгівлі дітьми, абортів, духовенства, міжконфесійних проблем. Цікавився і переймався сектами, рабовласництвом, розпустою. Для нього кожна людина була образом Божим, творінням Божим, овечкою, за яку він відповідав перед Богом.

Іван Павло ІІ відкрив для нас Ватикан і Ватикану відкрив нас. Він був «понтифіком, якому довіра людей надає унікальну владу — владу, яка завжди охороняє, але ніколи не осуджує, яка завжди апелює до сумління». (Андре Форсар «Світ Івана Павла ІІ»). Під час однієї зустрічі понтифік сказав: «Вони стараються подобатися світу, я ж стараюся подобатися Богові». Він сам охарактеризував свою діяльність на землі. Це те, що відрізняло його від усіх діячів світу і давало приклад простому перехожому цієї планети. Його секрет у тому, що він був людиною, яка безмежно полюбила Бога, а, через любов до Всевишнього, полюбила і Його творіння. Йому вдавалося знаходити слова, які доходили до глибини людського серця, і від цього світ наповнювався миром.

2 квітня 2005 року Іван Павло ІІ здійснив свою останню 105-ту подорож — мандрівку на небо. «Світ осиротів» — заголовок в одній із газет, чи швидше вирок для світу? «Такого папи більше не буде!» — заговорив світ в один голос. Недаремно Іван Павло ІІ отримав прізвище Папа Великий. Він все життя творив великі діла й об'єднував людей, світ і навіть після смерті вдалося це зробити. Адже з 2 по 8 квітня 2005 року світ жив за принципом «Усі дороги ведуть до Рима». Його похорон став найбільшим похороном в історії папства і двадцять першого століття. І тут він був доступним для людей, які прийшли з ним попрощатися, а їх налічували мільйони. До католицької столиці з'їхалося близько двохсот офіційних осіб, і близько п'яти мільярдів людей спостерігало за похороном улюбленого папи за допомогою засобів масовою інформації.

Світ не залишився без пастиря. Іван Павло ІІ і надалі буде з'являтися там, де люди його потребуватимуть, бо його любов до свого стада була настільки великою, що завжди охоронятиме свою паству з неба.

Наталія Лех
м. Золочів, Львівська обл.

ІВАН ПАВЛО ІІ. РІК ОПІСЛЯ

2 квітня 2005 року — день, який ввійшов в історію людства як день всесвітнього трауру і скорботи. Вперше в історії цілий світ оплакував людину, ім'я якої Папа Іван Павло ІІ. З 2 по 8 квітня 2005 року усі дороги вели до Рима, а точніше до Ватикана. Мільйони людей з'їздилося до столиці Католицької Церкви, щоб востаннє побачити найвизначнішу людину двадцять першого століття — Івана Павла ІІ. Його оплакував увесь світ, який в один голос промовив: «Такого папи більше не буде!». Не залежно від віросповідання, від національності, від політичних чи ідеологічних переконань людей об'єднував сум. Нехай не всі визнавали його як намісника Христа на землі, але у кожного в душі у ту трагічну мить щось защеміло. А це тому, що він був не лише Папою Римським, який повернув довір'я до Католицької Церкви, а був, перш за все, тим, хто підняв авторитет, людини, як творіння Божого. Кожен із нас міг сміливо назвати себе його другом, бо ця Людина вважала другом усіх і кожного. Тому нам так важко було усвідомити те, що ми більше не почуємо його пасхального звернення, яке він щорічно виголошував всіма мовами світу, не побачимо його очей, сповнених милосердя і готовності прийти на допомогу усім, хто її потребує. Це справді надзвичайно велика втрата для нас. У ті хвилини ми не задумувались над тим, який це великий здобуток для неба і, водночас, для нас, бо ми здобули великого заступника перед Богом там, у небі.

Україна плакала за ним разом із цілим світом. Українці ще добре пам'ятають ті світлі історичні миті, коли нога Святішого торкалася української землі (23-27 червня 2001 року). Тому українці пережили смерть Папи так, ніби втратили близьку і рідну людину. Прийнявши це горе близько до серця, під час поминальної Служби у Ватикані померла 54-річна українка від сердечного нападу.

8 квітня, у день похорону Папи Івана Павла ІІ, в Україні був оголошений день трауру, на всіх державних установах були приспущені прапори з чорними жалобними стрічками. Вірні йшли хресними походами тими місцями, які відвідував Святіший. У багатьох містах України відбулися панахиди на міських площах, а вірні різних конфесій, разом з Католицькою Церквою, молилися за душу Батька Вселенської Церкви. Мільйонами свічок загорілася Україна у той скорботний день, у вияві солідарності і співучасті у спільному горі.

Папи не стало. Та вірні день у день ходили до місць, де стоять пам'ятники, пам'ятні таблички з нагоди його візиту, чи просто у церкви, де молилися за свого папу і просили його, у свою чергу, молитися за них. Так, у Львові біля пам'ятної таблички із зображенням Папи Івана Павла ІІ на Катедральному соборі аж

до останніх теплих днів люди клали живі квіти, ставили свічки. І сьогодні там можна побачити вірних, що моляться за нього і до нього, адже щиро вірять, що він святий.

Минає рік. Уже цілий рік Україна і світ живе без свого Папи Івана Павла ІІ. Але пам'ять про нього живе у кожному серці. Досі пам'ятаємо ті болісні переживання: гіркі сльози за людиною, якої практично не знали. Ми плакали тому, що кожен з нас відчував любов Святішого, згадував його великі діла: прохання простити йому гріхи, які залишили йому у спадок; те, що і він вмів прощати своїм кривдникам. Кілька міліметрів бракувало для того, щоб куля, випущена у нього, стала смертельною, а він після операції відмовився подати до суду на свого кривдника, а простив йому і заявив, що молиться за нього Богу. Виходячи з лікарні, Папа говорив: «Одна рука стріляла, а інша — керувала кулею». Там, де ми бачили злочин, він вбачав ласку». (Андре Фросар «Світ Івана Павла ІІ»). Умів йти на діалог з іншими конфесіями, щоб спільно доносити до людей Правду Бога. Він зумів змінити ставлення людей до Католицької Церкви, яку до нього асоціювали лише з індульгенцією, а в наслідок його діяльності, люди знову повірили у правду і справедливість, яку вона проголошує.

Папа залишив спадок кожному. Залишив своє любляче серце, яке доносило нам «Дорогу, Правду і Життя». Залишив свою науку, настанови, до яких буде звертатися не одне покоління.

Після смерті Івана Павла ІІ в Україні з'явилися десятки книг, що висвітлюють нам діяльність і життя Святішого. Вони відкривають нові аспекти його життя, і вони не перестають нас дивувати. Нас не перестає дивувати те, на що здатна людина, якщо полюбить свого Творця і робитиме все для Його прослави. А вже після відвідин в Україні з'явилися його пам'ятники, алеї з його іменем, парки та скверики. Мерії багатьох українських міст висловили бажання мати вулицю названу на честь Івана Павла ІІ.

Папа Великий творив великі діла: приїжджав туди, де був найбільше потрібен; ніс те, що було найнеобхіднішим; давав надію, де панував розбрат; віру, де жила безнадія; любов усім, не зважаючи ні на що; закликав до миру тих, хто породжував війни, непорозуміння, заворушення. Своєю основною зброєю — любов'ю і словом, він завоював, якщо не любов, то принаймні симпатії мільйонів.

Рік минув. Пройде і десять років. Мине століття, а світ не забуде свого Папу. Пам'ятатиме його слова і науку, користуватиметься його працями, вивчатиме його літературні твори. Людство втратило великий скарб, але породило велику людину, чим може пишатися.

Пастир, який все життя дбав про своє стадо, піклуватиметься про нього і надалі. Україна довго ще житиме згадкою про приїзд Святішого. Папа любив Україну, був найкращим другом України в історії Ватикану. Тому Україна завжди любитиме і пам'ятатиме свого Папу Івана Павла ІІ.

о. Йосафат Романик, ЧСВВ
м. Перемишль, Польща

"Я ЖИТТЯ СВОЄ КЛАДУ ЗА ДРУЗІВ МОЇХ"

Святий Йосафат Кунцевич, це найбільший святий, якого видав наш народ і один із найбільших святих Вселенської Церкви. Але, на жаль, є малознаним, призабутим святим, а шкода, бо це є постать, навіть беручи тільки по-людськи, всесторонньо обдарована і великий Святий.

Щоб наблизити нам ту велику постать, починаємо публікувати фрагменти книжки про святого Йосафата, яка незабаром вийде друком. До цієї книжки увійшли свідчення учасників про Святого під час беатифікаційних процесів у 1628 і 1637 роках. Знайдемо в тих свідченнях дуже багато цікавого, мало, або взагалі незнаного, матеріалу відносно його життя, чеснот, діяльності.

Насамперед передаємо опис його смерти. Це є фрагмент звіту Митрополита Рутського про життя і смерть св. Йосафата, висланий до Рима після смерті Святого. Вміщуємо фрагмент про смерть перед іншими матеріалами, бо ще триває Великий піст, час призадуми над страстями і смертю Спасителя. Останні години життя св. Йосафата в дивний спосіб так подібні до страстей і смерті Ісуса Христа, що постає враження, ніби це та сама подія, яка відбулася два рази, тільки в різних часах і різних місцях. Маємо надію, що роздуми над терпіннями і смертю, а потім прославою, святого Йосафата допоможуть нам глибше пережити Страсті Христові.

Тому, що опис смерті св. Йосафата, поданий Митрополитом Рутським, досить обширний, а місця в нас мало, частину звіту передаємо власними словами.

Одразу після призначення св. Йосафат Архиєпископом Полоцьким, він дуже ревно взявся до праці і впродовж двох-трьох років (1618-1621) повністю відновив занедбану Архиєпархію.

Здавалося, що Йосафат зможе тепер зайнятися поглибленням релігійно-католицької свідомості народу. На жаль, так не сталось, тому що в 1620 році Єрусалимський Патріарх Теофан, у Києві потайки, і не маючи на те жодного права, висвячує нез'єдинених єпископів і призначує їх на місце кожного уніятського єпископа. Для Полоцької Архиєпархії на місце Йосафата висвячує Мелетія Смотрицького. Цей негайно розпочинає запеклу боротьбу проти Архиєпископа Йосафата. Своїми листами, які розсилає до всіх міст, містечок і сіл підбурює проти Йосафата його вірних. В наслідок того, майже ціла Архиєпархія відвертається від Йосафата і йде за Смотрицьким. Йосафатові вдається зберегти Полоцьк, але Витебськ залишається збунтований. Доходить до того, що виникає змова на його життя. Йосафат на початку листопада 1623 року їде до Витебська, щоб віднайти свої заблукані овечки, а 12 листопада доходить до трагедії.

Тут віддаємо голос Митропролитові Йосифові Рутському.

...До того злочину готувалися Витебщани цілу ніч перед неділею, яка тоді припадала на 12 листопада. Єпископ нічого не знав про ті злочинні задуми. І так, раненько, ще перед сходом сонця, коли побожний і святий Єрарх вирушив до церкви на Утреню, висилають перед дім Єпископа свого священика, щоб згідно домовленості, яку мав з ними, забезпечити численний збір людей. Цей зневажливо поставився до Єпископа, хоч і неприсутнього, та його слуг, які були вдома. Вони довго не реагували на його зухвальство. Деякі з них схопили його і зачинили, але не у в'язниці, а тільки в кухні. Негайно збіглись люди. Скрізь били дзвони, як на тривогу; і натовп в неприсутності єпископа напав на його резиденцію і атакував її, однак домашні єпископа відважно їх стримують. А в церкві Архипастир питає, що за причина такого биття дзвонів і такого неспокою серед людей. Дізнавшись про затримання священика, наказав негайно його відпустити, а сам (бо мав в ту неділю служити Архиєрейську Службу Божу) з церкви, крізь юрбу ворогів, спішить до свого дому; коли переходив, ніхто до нього навіть не доторкнувся, однак, коли ввійшов до дому, силоміць напали на єпископську резиденцію, але й тоді стримали їх єпископські слуги, які були озброєні рушницями. Однак Єпископ звернувся до них і наказав, щоб не стріляли кулями з рушниць, але паперовими набоями, а якщо вже кулями, то щоб цілили понад головами людей. Нападники, зауваживши, що слуги стріляють папером, а не кулями, ще завзятіше атакували: спочатку виломали головну браму дому, напали на слуг Єпископа, які намагалися їх стримати, багатьох із них прошили кулями із рушниць, а кого тяжко поранили мечами і змусили до відступу. Двох з тих, які охороняли брами, було поранено кулями, і не було надії на те, щоб вони вижили.

А двох із них найважче поранено мечами і киями і вони ще живуть, але надії, — нема щоб довго прожили. Архидиякона Доротея, лежачого на землі, тричі бито киями: раз у передсінку, після вбивства Архиєископа; ці страшні люди, якщо взагалі гідні вони називатися людьми, доти його били, доки не почали думати, що він уже мертвий; але коли деякі з них побачили, що він ще живе, витягли його на подвір'я і дальше били аж до смерті; але й тоді деякі цікаві спостерегли в нього ознаки життя і тоді на кладовищі дуже тяжко його били й залишили щойно тоді, коли думали, що він уже помер. У тім, що він живе, усі бачать чудо, бо ніхто, хто бачив його, не сказав би, що він у природній спосіб зберігає життя — другий то Ємануїл Канткаузен, настоятель дому, грек за національністю, зі знатної константинопільської родини Канткаузенів...

Ці два, коли вбивці вже наближалися до келії Єпископа, шукали захисту в передсінку, в кінці однак були оточені і зазнали тяжких і безчисленних ран.

Ті страшні знущання над домашніми Архипастиря і їхні крики розбудили його,

немов з якогось сну, з молитви , в якій самітний, у своїй келії, лежачи хрестом був заглиблений. Негайно виходить із своєї кімнати до нападників і, щоб рятувати своїх невинних слуг, самого себе виставляє на їхню ненависть. Спочатку їх благословить знаком хреста, а потім каже: «Чому так знущаєтесь над моїми невиннними слугами? Якщо маєте щось проти мене, ось я». Всі замовкли і перервали боротьбу, якби на час одного «Отче наш»; жоден з них не зважився говорити, чи поворушити рукою. Вкінці два святотатські вбивці, силою прокладаючи собі дорогу, знадвору вдираються до середини і, покинувши інших, накидаються на самого тільки владику. Один з них обсмаленим на кінці колом ударяє Архиєпископа в чоло, над оком, так сильно, що цей не в силі втриматись на ногах, паде спершу на стіну, а потім зсувається на землю; другий довгою сокирою, у простій мові званою бердишем, розбиває святу голову. Відтак усі, що були близько, за допомогою зброї, почали колоти і бити Владику по цілім тілі, а передовсім по голові так, що на ній залишився ледве якийсь знак людського обличчя. Але на тім не кінець страшної жорстокості: коли, думаючи, що він не живе, залишили його і свою лють звернули на інших. Владика поворушив рукою, мабуть, щоб перехреститися; вмить вхопили його злочинці, витягли з передсінка на подвір'я, де двома кулями з рушниці пробили голову, а потім різними способами били його киями; і пострілом із рушниці добили. А був там пес Владики, який гавкаючи і кусаючи, заборонив тим святотатцям підходити до тіла свого пана; його вони схопили і, поклавши на тіло, порубали і, для більшої наруги кров'ю пса збещестили святе тіло. Опісля виволікли його з резиденції на вулицю і там залишивши святе тіло, кинулись на устаткування єпископського дому, його грабували і спустошували спіжарні. З пивниць повитягали багато бочок з питним медом і пивом і повиносили на подвір'я, та, посідавши на землі, пили, а кожну опорожнену бочку серед галасливих криків спускали до ріки із самого вершка гори, на якій стояла єпископська резиденція. А, коли безбожні люди насичували свої пристрасті, тіло святого Мученика було виставлене на всякі наруги й зневаги, по ньому, збігшись, топтали не тільки чоловіки, але й діти, також жінки — молоді й старі, виривали волосся з голови і бороди, плювали в лице, і, сидячи на святім тілі, пили вино, яке вони називають горілкою. А нашалівшись над святим, поросходились.

І ось від річки Вірбля наступила чорна хмара і зупинилась над тілом святого, єпископа, а в середині цієї хмари — ясний промінь. Здивовані побаченим люди збіглися на те місце, не так, щоб бачити вбитого єпископа, як той промінь, який повільно підносився вгору і врешті зник.

Спорожнивши бочки, надбігли п'яниці, роздягли честигідне тіло аж до волосяниці, й побачивши замість сорочки волосяницю, не могли повірити, що вбили Єпископа, думали, що те інший монах, вважаючи, що єпископ одягався в тоненькі шовкові сорочки. Привели ув'язнених слуг і запитували, чи вбитий і одягнений у волосяницю, це дійсно їх пан. Слуги відповідали, що це ніхто інший, а тільки їх пан, і що він ціле своє життя одягався у волосяницю. Не вірили одному, кликали іншого і знов іншого, били палицями, щоб говорив правду, а коли вони постійно й одноголосно говорили, що це їх пан, далі не вірили, тільки зривали усю дерев'яну підлогу в його келії і під нею шукали єпископа, не вірячи, що вони дійсно його вбили. Коли вже навіть і деякі з них зрозуміли, що вони вбили саме Єпископа, зв'язавши йому ноги, волокли з насмішками святе тіло Мученика, прикрите тільки волосяницею, вулицями міста, щоб цілком наге, показати мешканцям. Вкінці з криком: «Тримайся, Владико, тримайся!», скинули тіло святого Мученика з високого і дуже стрімкого вершка гори, яким ніхто не міг зійти чи вийти, і з якого перед тим, як було сказано, скидали пусті бочки. Відтак, зійшовши з тієї гори серпентинами на берег ріки Двини, однієї із найбільших і найбільш славних рік цієї держави, поклали тіло в човен і, не задовільняючися будь-якою глибиною, завезли на найглибше місце, яке знали, і, завісивши волосяницю наповнену, як мішок камінням, на шию мученика, а відтак прив'язавши до ніг великий камінь — втопили, щоб ніхто не міг витягти тіло мученика. Повернувшись до єпископської резиденції, все понищили, повибивали скляні вікна, печі порозбирали, столи, двері, лавки, дерев'яні знаряддя порубали; нічого не залишили ненарушеним. Завершивши це, всі вони, тріумфуючи, розійшлись додому.

Сільвіо Матачіоне
переклад з англійської о. Іван Колодій

ОДИН ЗА ОДНИМ! ВСЕСВІТНЯ ОРГАНІЗАЦІЯ ЖИВОЇ ВЕРВИЦІ

Продовження. Поч. у числі 3 за березень 2006 р.

Немає нічого кращого, аніж численна кількість голосів, що безперестанку моляться в усіх частинах світу, одночасно заносячи через Пресвяту Богородицю благання до Господа, розважаючи над таїнствами Святої Вервиці.

Преподобна Павліна Марія Жарікот

Після смерті Павліни Жарікот діяльність Всесвітньої Організації Живої Вервиці припинилась. Проте, Боже Провидіння, послуговуючись ревними християнами, відродило діяльність організації.

8 грудня 1986 року Ричард і Патрісія Джоан Мелвін, перейняті любов'ю до св. Філомени, покровительки Організації Живої Вервиці, дбаючи про добро Католицької Церкви, почали відроджувати духовність Живої Вервиці, заснованої св. Павліною Жарікот. З великим упованням на Бога та любов'ю до Пресвятої Богородиці і св. Філомени у родинному домі Мелвінів постійно збиралося 30 людей, щоб щоденно молитися вервицю і осягнути спільну мету, яку вбачали у тріумфі Непорочного Серця Марії та вшануванні св. Філомени.

Господь щедро благословив діяльність організації. У вересні 1987 року зареєстровано 300 учасників Живої Вервиці у США. Організація Живої Вервиці засновує власне періодичне видання під назвою «Dedicated Decades» («Посвячені Десятки»). На жаль, посвята св. Філомені в Італії, як і в інших країнах Європи, вимирала, але чутки про працю Ричарда та Петті Мелвін у м. Діккінсон (штат Техас) надихнули пароха церкви св. Філомени о. Джованні Браці відвідати Техас у 1987 році. Цей ревний та побожний священик привіз із собою багато реліквій св. Філомени, а також рідкісні побожні видання французькою та італійською мовами, які допомогли Петті Мелвін відновити діяльність Організації Живої Вервиці. Серед них був статут-посібник «Організації Живої Вервиці», який містив вказівки, основні напрямки діяльності організації та перелік її духовних привілеїв. Завдяки цьому матеріалу Всесвітня Організація Живої Вервиці продовжила діяльність, дотримуючись основних напрямків, які були окреслені ще преподобною Павліною Жарікот.

Хто ж така Патрісія Джоан Мелвін, чи просто Петті, як їй подобається, щоб її називали. Їй 56 років. Вона народилася у Пульсі (штат Оклахома). Разом із чоловіком Ричардом обоє є католиками від народження. Петті закінчила навчання

за спеціальністю «медсестра» в коледжі св. Вінсента у Лос-Анджелесі. Після закінчення навчання Петті мала намір їхати до Танзанії (Східна Африка), але потрапила в автокатастрофу, яка змінила усе її життя. Після одужання Петті декілька років працювала у лікарні міста Спокана, де і познайомилася із Ричардом, і вони одружилися. Хоча подружжя мріяло про велику сім'ю, у них не було дітей. Вони всиновили двох хлопчиків та переїхали до м. Діккінсон (штат Техас). Дбаючи про релігійне виховання дітей, до їхніх рук потрапила книга про життя св. Івана Віанея. Завдяки цій книзі Петті та Ричард ознайомилися із життям св. Філомени. Прочитавши книгу, вони вирішили ревно та наполегливо продовжувати діяльність блаженної Павліни Жарікот. Петті та Ричард розпочали інтенсивне листування з людьми, які бажали стати членами Живої Вервиці, надсилали їм вервиці, парамани, медалики та реєстрували нових членів організації.

Було вирішено, що для активного ширення набожності до св. Філомени кожна людина прийме і молитиметься одну і ту ж десятку вервиці щодня. Це було погоджено із секретарем у справі беатифікації преподобної Павліни Жарікот, її бібліографом Ф. Ф. Найденгофом, який благословив діяльність подружжя Мелвінів.

Петті та Ричард, завдяки ширенню Живої Вервиці по цілому світі та перебуваючи під неустанним заступництвом св. Філомени, покровительки Всесвітньої Організації Живої Вервиці, обіймають цілий світ, зливаючи на нього цілющий бальзам для людства — молитву Живої Вервиці. Один за одним до них приєднувались нові вимолені покликання: архиєпископи, єпископи, священики, монахи і миряни.

Коли родина Мелвінів розпочала свою діяльність, набожність до св. Філомени була «похована» у катакомбах XX століття. Через роки вірні поступово повертаються до святої, яка є покровителькою і захисницею Живої Вервиці та дітей Марії.

Через св. Філомену Бог обдаровує вірних численними ласками та чудами. Слава про св. Філомену ширяться з одного кінця землі до іншого. Через 20 років Петті отримала відповідь на свої молитви. Ця відповідь перевищувала ту, яку вона могла собі уявити: св. Філомена знову стала відомою світові через Всесвітню Організацію Живої Вервиці, а організація, яка постала 8 грудня 1986 із 30 людей, на теперішній час налічує 5 мільйонів членів по всьому світі, які щодня моляться десятку вервиці. П'ять мільйонів відмовляють десятку щодня завдяки католицькому подружжю Петті і Ричарда Мельвінів, яке має таку сильну віру!

Пройшло небагато часу відтоді, коли Петті та Ричард розпочали відродження Живої Вервиці і відновлення набожності до св. Філомени. Їхній дім заповнився необхідною технікою, перекладами, релігійною літературою і бандеролями. Завдяки їхній діяльності укладено й надрукувано безліч видань про св. Філомену, ширено образочки, медалики і статуетки цієї святої.

Завдяки зусиллям Всесвітньої Організації Живої Вервиці головна святиня св.

Філомени у м. Мугано відновлюється і її відвідують прочани з цілого світу. А оновлений будинок преподобної Павліни Жарікот став відомим паломницьким центром у Франції.

У 2005 році було видано книгу про духовний шлях преподобної Павліни. Жертовне серце засновниці Живої Вервиці запалило вогонь, щоб привернути світ до Цариці Вервиці і оновити Католицьку Церкву через ревне служіння та посвяту багатох її вірних членів.

Своєю молитовною участю у Живій Вервиці ми можемо посприяти тріумфу Непорочного Серця Марії, що є основним завданням організації. Це стане свідченням Господньої перемоги над силами зла і темряви у світі!

Тому, займімо наше місце у стіп Ісуса, поряд з Його і нашою Небесною Матір'ю! Тримаючи в руках Її святу вервицю, дотикаймо цілющою молитвою до усіх душ, поки це ще можливо, оскільки Небо і пекло зійшлися на землі у смертельній битві за наші з вами душі.

Адреса українського представництва Всесвітньої Організації Живої Вервиці імені святої Філомени
A/C - 841
Львів - 8, 79008
тел./факс +380322-76-39-62
моб.: +38067-679-54-35
e-mail: Kolodijivan@yahoo.com
www.philomena.org

АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

Релігійне життя вимагає від християнина певних зусиль на цьому полі, іншими словами, людина повинна не тільки очікувати від Господа Бога ласк, допомоги та заступництва, але й подарувати Йому щось від себе, як любов, пошану, жертву. Одним з поширених релігійних обов'язків є відвідування Святих місць. В Україні їх є багато, одне з найвідоміших — василіянський монастир в Гошеві на Івано-Франківщині. З квітня до жовтня тут щонеділі відбуваються відпусти. Про їхнє значення й організацію розмовляємо з ігуменом Гошівського монастиря, отцем Пантелеймоном Саламахою, ЧСВВ.

- Отче ігумене, Ви є керманичем великого відпустового місця. Але часто в людей виникає запитання: для чого відвідувати святі місця? Адже в кожній церкві, в кожній парафії служиться Свята Літургія, можна приступити до Святих Тайн Сповіді та Євхаристії.

- Якщо ми подивимося на історію, то своєрідне паломництво до різних святих місць існувало ще перед Різдвом Христа. Наприклад, стародавні греки долали довгий шлях до святині Аполлона, щоб у цьому особливому місці дізнатись від богів про своє майбутнє, а також випросити достатку на щодень, оскільки

існувало переконання, що саме там боги проявляють свою чудодійну силу.

Звичайно, без подорожування не уявляємо собі колориту всього Старого Завіту. Щоб дійти до Обіцяної землі, вибраний народ долає багато кілометрів пустелею. Пізніше подорож до Єрусалима стає невід'ємною частиною життя кожного єврея. В новозавітних текстах євангелисти неодноразово згадують те, як Ісус прямує до святого міста.

Згодом ця практика запроваджується і в християнській культурі. Вже в перших століттях християни здійснюють довготривалі паломництва до святих місць Палестини, щоб молитися саме там, де ходив і проповідував Спаситель. Також з'являється практика паломництва до гробів перших мучеників, оскільки там їх заступництво проявлялося в особливий спосіб.

- Що таке відпусти і яке значення мають вони в житті кожного християнина?

- Людину, яка долає певну відстань до святих місць, називаємо прочанином. Проща — це завжди долання певного шляху, який має свою мету, бо дорога без мети втрачає сенс. Паломник долає шлях до святих місць, щоб там глибше пережити свою віру. Незважаючи на сонце чи дощ, прочанин, за словами апостола Павла, стає тим, хто біг звершив, віру зберіг і тепер приготовано йому справедливий вінець честі та перемоги. Важко передати словами особливу радість і піднесення, глибоке духовне пережиття прочанина, коли він врешті ступить на благословенну землю та побачить чудотворну ікону. Ці неповторні хвилини варто пережити у своєму серці. Саме тоді миттєво зникає втома, і ми забуваємо, що ще декілька хвилин тому з останніх сил переставляли ноги.

- Що треба робити прочанину, щоб, осягнути повний відпуст у Гошівській святині?

- Насамперед потрібно пояснити що таке відпуст (indulgentiae). Відповідь на це знаходимо в Катехизмі Католицької Церкви: «Відпуст — це прощення перед Богом дочасної кари за гріхи, провина яких уже стерта» (1471). Відпуст отримується через Церкву, яка силою влади зв'язувати і розв'язувати, даною їй Ісусом Христом, діє на користь християнина і відкриває йому скарб заслуг Христа і святих, щоб вірний отримав від Отця милосердя відпущення дочасної

кари за гріхи. Тому Церква хоче не тільки прийти на допомогу християнинові, а також заохотити його до діл побожності, покути та любові (ККЦ 1478). Отже, наука про відпусти та практика застосування відпустів у Церкві тісно пов'язана з наслідками таїнства Святої Сповіді. Щоб отримати повний відпуст, потрібно відбути Сповідь, прийняти Святе Причастя та помолитись в наміренні святішого Отця.

- Якщо людина вирушає на прощу, що варто насамперед пам'ятати і яких правил дотримуватись?

- На мою думку, насамперед необхідно пам'ятати, для чого йдемо на прощу; яка мета прощі? Необхідно дотримуватись елементарних правил, а саме: зберігати спокій, без потреби не ходити туди і сюди, не смітити. А найголовніше, треба пам'ятати, що коли підходимо до ікони, не треба цілувати так звані воти (символи, як знак подяки за оздоровлення), наміреня на Службу Божу давати монахам, які за це відповідають.

- З якими труднощами щодо організації прощ-відпустів Ви зустрічаєтесь і які бачите шляхи подолання цих труднощів?

- Найбільшою проблемою є паркування транспорту. Хоча є особи, які й за це відповідають, та не раз люди не слухають, а роблять по-своєму; далі, коли приїжджають різні «бізнесмени», щоб тут торгувати; навідуються різні релігійні видавництва без попереджень, а потім скаржаться, чому не даємо їм відповідного місця для торгівлі. Щодо шляхів подолання, то насамперед хочу сказати, що місце для паркування передбачено і над цим будемо працювати та удосконалювати інші відповідні місця для паломників. Мені здається, якщо б ми насправді слухали тих, які відповідають за організацію на місці, був би порядок і радість від здійсненої прощі.

- Що хочете побажати прочанам, які й цього року численно відвідуватимуть відпустові місця в Україні та поза її межами?

- Моє побажання прочанам набиратись і збагачуватись в ласці Божій, вдосконалюватись у вірі, кріпитись у надії та зростати у любові.

Розмову провів
о. Корнилій Яремак, ЧСВВ

ВІТАЄМО!

Будьте лікарями для поранених та наглядайте за здоровими, виліковуючи тих, що хворі, а здорових заохочуйте до належної віри...

Словами свого листа Святий Василій Великий вказує нам, яким повинен бути правдивий священик.

13 квітня відзначає 30-ліття священства о. Методій Скраль, ЧСВВ, відважний душпастир в часи підпілля, знаний молільник і екзорцист.

Бажаємо Вам ще довго трудитися на Господній ниві, отче-ювіляре!

МНОГАЯ І БЛАГАЯ ЛІТА!

ВИСВЯЧЕНО ДВОХ НОВИХ ЄПИСКОПІВ УГКЦ

26 лютого 2006 року в м. Прудентополі (Бразилія) у храмі святого свщмч. Йосафата відбулися єпископські хіротонії владик Діонісія Ляховича, ЧСВВ, куріяльного єпископа, та Мирона Мазура, ЧСВВ, єпископа-помічника куритибського. Головним святителем владик був блаженніший Любомир, а співсвятителями — високопреосвященний владика Стефан Сорока, митрополит філадельфійський, та преосвященний владика Єфрем Кривий, ЧСВВ, єпископ куритибський. У спільній молитві також взяли участь владики Михаїл Микицей з Аргентини, Володимир Ковбич, ЧСВВ з Бразилії, єпископи Римо-Католицької Церкви, священики УГКЦ, монахи, монахині та численні миряни. «Українська громада в Бразилії варта визнання: вона зростає, зберігає свою культуру та обряд і є вірною своїй Церкві завдяки сильній вірі, яку понад сто років тому українські поселенці принесли сюди з рідних земель і вміли її защепити та закріпити в душах дітей. Вони прийшли до гостинної Бразилії може з порожніми кишенями, без матеріальних благ, але в серці несли сильну віру і любов до своєї Церкви. Велику заслугу в тому має передусім духовенство, а також вірні, які в гармонії з Церквою будували своє життя в новій батьківщині», — сказав блаженніший Любомир, Верховний архиєпископ Києво-Галицький. Ця подія — свято всієї Христової Церкви, яка хоч і включає різні обряди і помісні Церкви, є однією великою сім'єю. Українська Греко-Католицька Церква в Бразилії плекає глибоку духовність. Свідченням цього є те, що батьки віддають своїх дітей на служіння Богові, коли ті відчувають духовне покликання. Ці діти, посвятившись Богові як ченці і черниці, йдуть за межі Бразилії виконувати свої місійні й душпастирські обов'язки. Сьогодні бразильські священики і сестри працюють в Україні, Великобританії, Португалії, США, Канаді.

У САМБІРСЬКО-ДРОГОБИЦЬКІЙ ЄПАРХІЇ ПРИЗНАЧЕНО ЄПИСКОПА-ПОМІЧНИКА

2 березня 2006 року у Ватикані повідомлено, що Святіший Отець Венедикт XVI поблагословив рішення Синоду єпископів Української Греко-Католицької Церкви, згідно з яким отця Ярослава Приріза, ЧНІ, призначено єпископом-помічником Самбірсько-Дрогобицької єпархії.

Отець Ярослав Приріз, ієромонах Львівської провінції Чину Найсвятішого Ізбавителя (Редемптористів), народився 30 березня 1963 року в с. Ластівка на Львівщині. Окрім нього, в сім'ї виховувалися два старші брати. Основи релігійного виховання отримав у родині: батьки були практикуючими християнами. В 1970-1981 році навчався у школі. Під час підпільних богослужінь в родинному домі ближче познайомився з підпільними греко-католицькими священиками о. Степаном Яворським, о. Миколаєм Куцем, ЧНІ, о. Володимиром Мицаком, ЧНІ, та о. Михайлом Волошином, ЧНІ. Згодом о. Миколай Куць,

ЧНІ представив його митрополитові Володимирові Стернюку та єпископу Филимонові Курчабі як кандидата до семінарії. В 1981-1983 рр. служив у армії. З 1983 року працював механіком на Дрогобицькому долотному заводі в технічному відділі й одночасно навчався в підпільній духовній семінарії УГКЦ у Львові. 13 грудня 1987 року прийняв дияконські, а 4 грудня 1988 року священичі свячення з рук владики Михаїла Сабриги, ЧНІ. В 1989 році архиєпископ Володимир Стернюк доручив о. Ярославу відродити й організувати парафії УГКЦ в Старосамбірському районі Львівської області. Відновив і обслуговував громади УГКЦ в м. Хирові, в с. Тернава, П'ятниця, Поляна, Сливниця, Стар'ява, Сушиця, Лопушниця, Терло та інші. У 1990 році вл. Юліан Вороновський перевів о. Ярослава до міста Дрогобича для служіння в храмі Пресвятої Трійці. В 1991 році блаженніший Мирослав Іван Любачівський о. Ярослава скерував до Рима на вищі богословські студії в Папському східному інституті. Навчаючись, водночас виконував обов'язки префекта студентів Українського католицького університету в Римі. В 1992 р. вступив до Чину Отців Редемптористів, 1993 року розпочав новіціят, а в 1994 році склав обіти у Львівській провінції ЧНІ. Настоятелями чину був скерований на продовження вищих богословських студій до Папського східного інституту в Римі. Навчався на богословсько-патристичному факультеті за спеціалізацією «східне богослов'я». У 1996 році здобув ступінь ліценціата. Ректорат Папського східного інституту допустив о. Ярослава до третього циклу вищих богословських студій. У 1997 році закінчив навчання з відзнакою і здобув право писати докторську дисертацію. В 1997 році за дорученням настоятелів Львівської провінції ЧНІ та Генерального уряду в Римі організував Вищий духовний інститут ім. бл. свщм М. Чарнецького в м. Львові; де був префектом студентів та викладачем східного богослов'я. У 1999 році Генеральний уряд призначив його членом генерального секретаріату формації при Генеральній управі ЧНІ в Римі терміном на 6 років, а в 2005 році цей термін було продовжено. У 2001 році був призначений ректором Вищого духовного інституту та ігуменом монастиря Святого Альфонса. Викладацьку та виховну роботу поєднував з душпастирсько-місіонерською діяльністю в парафіях України та поза її межами (в Європі, Канаді, Америці). У червні 2005 року був призначений протосинкелом Самбірсько-Дрогобицької єпархії.

БУДУВАТИ ВІДНОСИНИ З ДЕРЖАВОЮ НА ЦИВІЛІЗОВАНИХ ЗАСАДАХ

3-4 березня 2006 року у Києві в приміщенні Культурно-мистецького центру Національного університету «Києво-Могилянська академія» (НаУКМА) відбулася міжнародна наукова конференція «НАСИЛЛЯ ВЛАДИ ПРОТИ СВОБОДИ СУМЛІННЯ: репресивна політика Радянської держави

щодо християнських Церков і віруючих (ідейні засади, механізми реалізації, історичні наслідки)». Її організували Інститут історії Церкви УКУ та кафедра історії НаУКМА.

У роботі конференції взяли участь історики, богослови, філософи, політологи, а також представники Церков, політики й державні службовці з України, Росії, Білорусі та Польщі. Робота наукової конференції завершилася круглим столом «Досвід історії та проблеми і перспективи державно-церковних стосунків в Україні», у якому, зокрема, із рефератом про юридично-правові аспекти заданої теми виступив Василь Костицький, про державно-політичні аспекти – Віктор Єленський, про громадянську перспективу — Євген Сверстюк, а про церковну перспективу — блаженніший Любомир, Верховний архиєпископ Києво-Галицький. Церква, якщо вона є справді Церквою або намагається бути нею, невигідна для влади. Влада зазвичай боїться такої Церкви, тому що, на жаль, вона має спокусу бути завжди правою, мати «вільні руки», робити те, що хоче. Ідеальна ситуація в країні буде тоді, коли між державою і Церквою буде повна пошана і довір'я. Держава має відважитися мати як партнера вільну Церкву. Для цього також і церковні люди мають старатися стати справжньою Церквою. Церкву творить народ, й історія Церкви — це історія народу. Завданням науковців є досліджувати історію народу, щоб в ній не залишалося білих плям. Конференція наочно показала, що не йдеться тільки про якусь одну Церкву, одну конфесію, хоч нагодою або поштовхом до цієї конференції є відзначення 60-х роковин Львівського псевдособору 1946 року. Можливо, приклад нашої Церкви є таким показовим щодо того, наскільки держава може систематично, послідовно і цинічно докладати зусиль для знищення певної релігійної спільноти, а також до руйнування фундаментальних прав і свобод людини, де на першому місці знаходиться свобода віросповідання. Держава, яка не шанує право людини звертатися до Бога в молитві, скерована проти самої людини. Саме тому цю конференцію необхідно розглядати в широкому контексті: як пізнання правди про історію нашого народу, так і про сторінки болісних, інколи трагічних взаємин між державою і Церквою, а одночасно, як спонуку до того, щоб в даний час будувати відносини з державою на цивілізованих засадах.

2 березня Державна акредитаційна комісія Міністерства освіти і науки України прийняла рішення надати Українському Католицькому Університету ліцензію на підготовку бакалаврів богослов'я. Праця десятків поколінь священнослужителів, науковців, вірних різних конфесій увінчалася успіхом. Україна залишалася єдиною країною в Центральній та Східній Європі, де богослов'я до тепер не мало повних громадянських прав. Пригадуємо, що однією із двох тем розмови покійного Папи Івана Павла II із колишнім Президентом України Л. Кучмою у 2001 році було відновлення гідного статусу богослов'я в Україні. Провідну роль у визнанні богослов'я в Україні відіграв

Український Католицький Університет. Сьогодні з цього прецеденту можуть скористатися десятки богословських навчальних закладів різних конфесій, які вже діють в Україні. Довголітні старання задля акредитації богослов'я увінчалися успіхом завдяки політичним змінам у державі, які відбулися після Помаранчевої революції. Справу визнання богослов'я особисто підтримав Президент Віктор Ющенко, голова обласної державної адміністрації Львівщини П. Олійник. 12 років УКУ (ЛБА) працював у цьому напрямі. Праця була пов'язана з відбудовою знищеної інфраструктури. З'являлися щораз більше осіб та інституцій, які підтримували ідею акредитації богослов'я в Україні: православні архиєреї різних юрисдикцій, Всеукраїнська Рада Церков, ректорати семінарій різних конфесій, Рада ректорів Львівщини, середовище журналу «Критика», посли різних країн, політики, такі наукові центри за кордоном, як Гарвард, Канадський інститут українських студій, Центр ім. Петра Яцика, різні міжнародні університети та фундації, консорціум восьми українських університетів, які змагаються за автономію, зокрема Києво-Могилянська академія, Університет економіки та права «Крок» та Чернівецький національний університет. Особливу практичну і духовну допомогу протягом років УКУ отримав насамперед від ректора Львівського національного університету ім. Івана Франка Івана Вакарчука, проректора Марії Зубрицької та декана філософського факультету цього університету Володимира Мельника, а також декана філософського факультету Київського національного університету Анатолія Конверського, голови експертної ради з гуманітарних та соціальних наук у Києві.

«Від початків нашої історії до такої епохальної події, як Помаранчева революція, Церква і християнські принципи були стержнем української самобутности. – говорить ректор УКУ о. д-р Борис Ґудзяк. — Сьогодні ми є свідками великого прориву — християнська думка знаходить належне місце в науковому та суспільному житті України, де народ глибоко зранений драматичною історією XX століття. Суспільство потребує, як повітря, прийняти той потенціял, який дає релігійне життя. Але щоб цей потенціял був уповні використаний, його слід критично осмислювати. Саме тут і розкривається завдання богослова».

«Для нас тепер важливо ще більше розвинути і закріпити школу богословської думки, — продовжує отець-ректор. — Світ надзвичайно складний. На тлі релігійних питань відбуваються різні конфлікти. Ми є свідками демографічного спаду та кризи моральних принципів у Європейській спільноті. Не виключено, що Україна, яка значною мірою саме завдяки церковному опору пережила тоталітарні режими, може стати місцем, де формулюється нова світоглядна пропозиція для Європи XXI ст. Богослов'я має відіграти у цьому процесі важливу роль. Україна повинна заговорити богословським голосом — тонко, критично, творчо, з усмішкою та з усвідомленням складности глобальної ситуації у світі. Формування такої школи, яка не закриває очі на біль сучасної людини, на її глибинні духовні прагнення та на соціяльні, економічні несправедливості, є ключовим завданням УКУ».

о. Ігнатій Теофор Янтух, ЧСВВ

VIII. МІЙ ПРИЯТЕЛЬ — МІЙ ВОРОГ

Мені йшов сьомий рочок. Одного разу бавився я на подвір'ї і майстрував собі маленького возика. І ось прийшов мій брат Михань з величезним собакою. Брат підійшов з ним до мене і сказав: «Не бійся Юзю, то буде твій великий приятель». І насправді з першого погляду він полюбив мене, полизав великим червоним язиком мою руку, а я пригостив його недоїдженим шматком хліба. Собака мав кличку Люкс, що значить з латинської — світло. То був великий сірий вівчур. Раптом він відвернувся від мене і тричі так сильно гавкнув, що я аж присів зо страху. Люкс побачив наше маленьке цуценя, яке було на прив'язі, і притьмом побіг до нього. За одну мить міг його роздерти. Ми з братом аж ахнули. Та в дійсності так не сталося. Люкс привітно полизав маленького песика, і відтоді вони стали великими друзями.

Минали дні за днями. Я давав Люксу найсмачніші кусочки хліба, сала. Він обережно брав з руки ці ласощі і облизував, бувало, що ціла моя долоня поринала в його пащі. А як ми з ним бавилися! Я брав його за щоку, стискав, а він гарчав, та проте ніколи не вкусив.

Та одного дня наше приятельство через мою збиточність раптово обірвалося. Було це в святу неділеньку. Всі пішли на вечірню, а я залишився на домарстві, і зважився на небезпечну забаву: взяв з комори досить великий і довгий шмат м'яса і кинув між собак. Це, очевидно, з моєї сторони не було по-приятельськи. Почалася за те м'ясо страшна гризня, і тут я захотів врятувати ситуацію. Взяв тичку і почав їх розганяти. Нараз щось страшно задзвеніло — це Люкс зірвався з прив'язі і кинувся на мене. Він звалив мене на землю, так страшно гарчав, що я майже втратив свідомість. Собака хотів вхопити за лице. Мене врятувала земля, до якої я притулився лицем. А Люкс кусав мене за голову і за вуха, про що свідчать до сьогодні шрами на голові і на вухах. Коли я перестав рухатись, він залишив мене і заховався до буди. Знаючи, що в хаті нема нікого, я став і, збираючи всі сили, пішов до сусідки.

Щойно на мості я побачив, що увесь залитий кров'ю. Що далі сталося не пам'ятаю. Пригадую собі тільки те, що я вже лежав на підлозі в своїй хаті, моя голова була вкрита наче залізним шоломом, а довкола стояла вся родина. Коли я перший раз відкрив очі, то побачив всіх моїх рідних, які вважали мене вже мертвим. Одні плакали, інші молились, але ніхто не сказав ні словечка. Як з'ясувалось, сусідка прожовувала чорний хліб і заліплювала рани, яких було аж 54.

Мого брата Івася послали за порятунком до священика. Отець Зінкевич дав велику пляшку йоду і наказав зняти засохлий хліб, що став твердий, немов камінь. Прийшов і син священика — панич Зенко, та почали страшну болючу процедуру, що тривала цілу ніч. Поставили бочку, а мою голову над нею, і поливали теплою водою, щоб розмягшити той страшний шолом. Але це не допомагало. Тоді на силу лупали кусочками і обрізали разом з волосям, а кожну рану змащували йодом за допомогою гусячого пера. Процедура

тривала цілу ніч. Як я плакав і верещав, не пам'ятаю. Може і не дуже плакав, бо мені за кожну змащену йодом рану давали 10 грошів. А гроші я що любив, то любив, а тому зціплював зуби, коли срібні грошики блищали переді мною на тарілці. Цукерками і ласощами мене б не зацікавили. Мене хотіли прив'язати до бочки, але як обіцяли грошики, я тримав увесь час голову до їх розпорядження. От які то були болі, важко описати.

Але наступного дня прийшов ще більший біль. Мене не відпустили до школи. Не піти на науку я вважав найбільшою карою, бо дуже любив школу. Особливо пана директора Лобая Івана, може через його любов до мене. А пані Лобайова була для мене як друга мати. Цей жах тривав не один день і тиждень, а майже місяць.

Та стався ще один випадок. Коли я йшов з мамою до обори молоти на жорнах жито, то Люкс страшно загарчав і кинувся на мене. Але мама врятували, заслонивши дверима. Я дуже налякався і помагати мамі на жорнах вже не зміг, бо весь тремтів і гірко плакав. Так мій великий приятель став завзятим ворогом.

На другий день в буді Люкса було пусто і більше я його не бачив. І все ж таки було його шкода. Вранці я зауважив якесь велике заклопотання батьків і сестри Гані. Вони щось шепотіли між собою, а я вдавав, що ще сплю. Нараз дався чути протяжний плач сестри Гані наді мною, і слова, які я запам'ятав на ціле життя: «Ой Боже, Боже хто ж його схоче!» Коли я вже встав, то засипав її питаннями з приводу плачу. А вона мені на вухо каже: «В тебе з'явилася з вчорашнього переляку, так звана, чорна хвороба». Ліпше було б, якби вона зберегла секрет. Чому ж було не послухати родичів?

На другу ніч приступ повторився. А Ганя знов мені про це сказала. Я не знав про це. А на третій день тато запрягли коні, взяли маму і мене та повезли до зільника Сологуба в село Холуїв. Була прекрасна сонячна погода. Та нараз страшно загриміло. Ми так налякалися, що хотіли повертатися додому. Опісля виявилося, що в цей час в нашому селі Соколі розбився великий польський військовий літак, впавши на пеньки у Круглику.

У зільника було багато людей. Коли мене ввели до хати, всі аж ахнули: «Що тому вашому хлопцеві бракує? Виглядає здоровий, кремезний, червоний». А мама, рятуючи ситуацію, сказали: «Та то я приїхала до зільника, а його взяла з собою». Коли прийшла наша черга, ми пішли. Найперше лікар відмовив незнану мені досі молитву, хукав мені у вуха, притулював до грудей. Мамі дав для мене якісь лікарські рослини і сказав підкурити мене тричі шерстю Люкса. А мені дав ще образочок Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії і казав класти на ніч під подушку, тричі поцілувавши. О який дорогий був для мене цей образочок! І ще одне. Мамі наказав підкурювати мене на запічку, а татові сказав поїхати в Жовкву до монастиря, найняти три Служби Божі і привезти для мене літургійного вина.

Всі інструкції було виконано. Я пив по ложці вина в день. Мене підкурювали шерстю колишнього приятеля Люкса. А образочок став моїм улюбленим супутником. Слава Богу, епілепсія більше не повторювалася, хоч я мав різні пережиття: на волі і в тюрмі, в таборі і тоді, коли працював у релігійному підпіллі.

Плакала колись сестра наді мною покусаним, промовляючи: «Хто ж його схоче!»

Та Хтось вибрав. Це сам Господь Бог покликав мене до монашого василіянського священичого стану. За що нехай буде Йому вічна подяка!

Володимира Вишенська
м. Золочів, Львівська обл.

В РІЧНИЦЮ СМЕРТІ ІВАНА ПАВЛА ІІ

Добрий Батько світу,
Папа Рідний наш,
Ти провадив паству
Стежкою Христа.
За весь світ молився,
За весь світ болів,
Свою любу паству
Зберегти хотів.
Не жалів ні труду,
Не жалів себе,
За спасіння люду
Бог забрав Тебе.
Ти пішов до Неба,
Ти пішов у Рай,
А Тебе нам треба —
Ти нам помагай!
Папа наш Єдиний!
Світ осиротів,
Без Твого навчання
Серцем спорожнів.
Ми Тебе всі любим,
Молимось усі
За спокій і щастя
Душенці твоїй.
Світ сумний, тривожний
Зносить молитви,
Навіть тепер в небі —
Ти нас захисти.
Розкажи Ісусу,
Матінці Його,
Що ми будем вірні
Прикладу Твого.
Тебе не забудем
Збережем в серцях,
Гідно будем жити —
Ти вказав нам шлях.
Богові служити,
Полюбити світ,
Твій великий, щирий
Сповним заповіт!

Роман Лісович
м. Жовква, Львівська обл.

СВІТЛІЙ ПАМ'ЯТІ ІВАНА ПАВЛА ІІ

Сумує світ, бушує океан:
Пішов у вічність, в Божу спочивальню
Святіший другий наш Павло-Іван.

Пішов від нас, котрий за нас молився
Покинув нас, і смуток залишив
Но в серцях наших є він, є і буде,
Бо він на світі для людей і Бога жив

Як ми оцінимо його всі добрі справи?
Хіба ми зможемо забути ті часи,
Коли навідував він нашу Україну,
То світ не бачив більшої краси.

Він заслужив на вічний відпочинок
Немає на землі народу, щоб його не знав.
Для всіх людей він був як це світило,
Бо за життя своє про люд весь пам'ятав.

Кросворд «ВЕЛИКОДНІЙ»

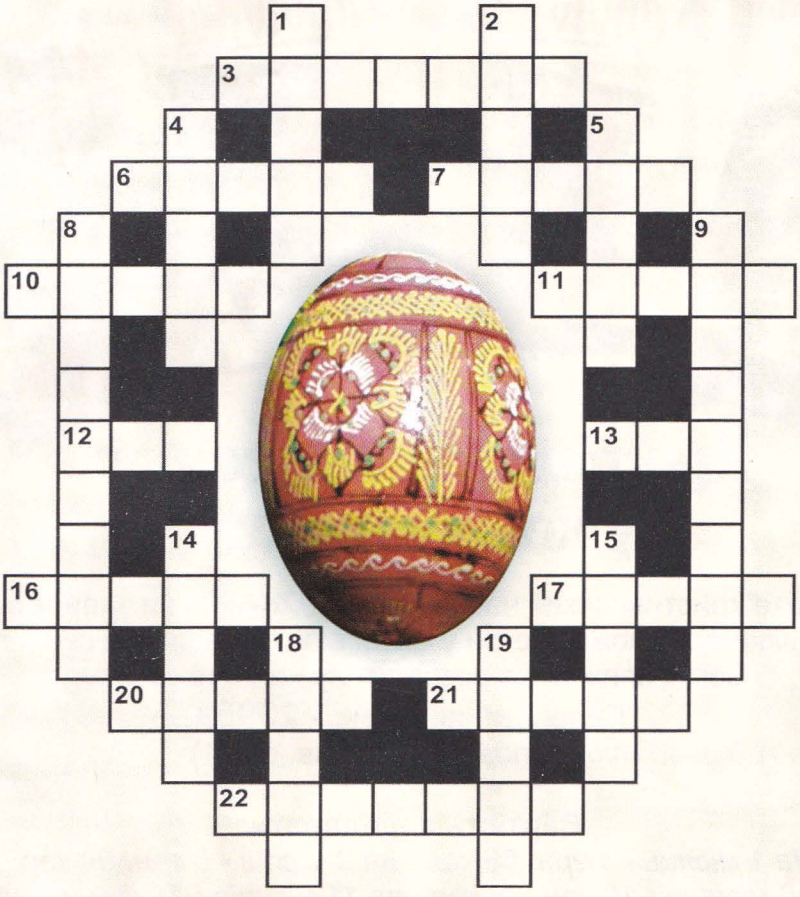

Три крапки замініть словом зі Святого Письма, з гаївки чи воскресної пісні

По горизонталі: 3. А на жучку є свитина і червоная … . Грай, жучку, грай, небоже, най ти пан Біг допоможе. **6.** В вінку чудес життя з небес Христос воскрес! Вже … щез: сіяє Хрест - Христос воскрес! (Сл. о. Василя Мендруня, ЧСВВ). **7.** Христос воскрес, велично дзвін воскресний залунав, а Тому …, Тому поклін, хто смерті власть стоптав. **10.** Не коси же, бузьку, сіна, бо росиця по коліна, най то сіно … косить, бо високий чубок носить. **11.** Ароматична смола, яку добувають із тропічного дерева босвелії, використовують її під час виконання релігійних обрядів. **12.** Життя нам … нове дає, минула вже неволя свобідно серце в грудях б'є, настала щасна доля. **13.** Мир нам сам Христос приносить, мир нам небо днесь голосить, … той Божий всі вітаймо, ласку Божу прославляймо. **16.** … зілля копає, копає, а сам того не знає, не знає. А вода по каменю, а вода по білому стиха йде, стиха йде. **17.** Якже настав вечір, прийшов заможний чоловік з Ариматеї, на ім'я …, що й сам став учнем Ісуса. Він прийшов до Пилата і просив тіла Ісуса. **20.** Сидить качур, сидить … в гороховім вінку, вибирай си, качуроньку, щонайкращу дівчиноньку. **21.** Христос воскрес! Радіє враз неволений… . Бо то йому прийшов свят-час воскреслих з ним свобод. **22.** Ой жив та був царевич, царевич, царевич, молодий. І враз прийшла до нього, до нього та відьма зла. Засни, …, на сто літ, на сто літ, на сто літ.

По вертикалі: 1. Назва гаївки: «А наш … дуже ладний». **2.** … Божий наперед камінь з гроба відвалив і невістам возвістив: що Ісус смерть побідив. **4.** Ягіл-ягілочка, ягілова … устала ранесенько, вмилася білесенько. **5.** Ученики мир співають, … і смуток забувають, Слово Боже всім голосять і спасення їм приносять; а спасення йде з небес: Христос воскрес! **8.** Обізвався Господонько: - не журися дівчинонько. Я за всіх вас пам'ятаю і для тебе пару маю. Там у лісі є дубочок, там стоїть твій … . **9.** Але один …, що був у дорозі, зненацька надійшов (на нього) й, побачивши його, змилосердився. **14.** Ой на горі, на горі … вівці зганяє. **15.** Поспішають три Марії рано з миром в тій надії, що Ісуса намирують, но при гробі … чують: сталось чудо всіх чудес: Христос воскрес! **18.** А наш жучок дуже ладний, а на жучку … гарний. Грай, жучку, грай, небоже, най ти пан Біг допоможе. **19.** Над головою в нього прибито … за що його засуджено: «Це Ісус Цар Юдейський».

Підготувала Леся Штикало, м. Львів

Християнський часопис у кожну родину!

Передплачуйте християнський часопис **"МІСІОНАР"** і ви знайдете духовного приятеля, який допоможе зрости у своїй вірі, збільшить у серці любов до Бога і ближніх та розрадить у хвилині смутку:

Переплатний індекс - **23959**

(у каталозі видань див. с.201)

Вартість передплати:

На 1 місяць - 1 грн. 68 коп., на 3 місяці - 5 грн. 04 коп., на 6 місяців - 10 грн. 08 коп., на 11 місяців - 18 грн. 48 коп.

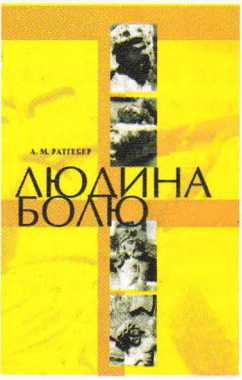

А.М.Ратґебер
Людина болю

Середньовічну людину до глибини душі зворушували хресні муки Спасителя. У мистецьких творах того часу відчитується ще й нині печать могутнього потрясіння, викликаного тим, що Син Божий ради нас людей, страждав і був розпятий. А чи діткнули страждання Господні серце сучасної людини? Чи не оминаємо ми зустрічі зі стражду чим Христом, замість того, щоб шукати її? Невже вигоди та життєві принади стали для нас важливішими за зустріч з Людиною болю? Ці великопосні читання ведуть нас за руку до страждучого Спасителя, Котрий добровільно обрав дорогу страждань з любові до нас. Цю книжку бажано читати в тихі години роздумів.

Джон Біверс
Свята Тереза, Маленька квітка. Формування Святої

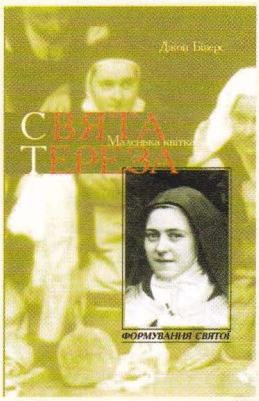

Пер. з англ.
О. Загайкевич, Т. Лева.
Вид.друге, виправлене. -
Львів: Місіонер, 2006. - 172 с., іл.

Перед нами розповідь про історію однієї сім'ї, яка не мала особливих земних привілеїв, як і тисячі подібних до них у той час. Не була вона захоронена від зовнішніх і внутрішніх суперечностей, які приносило їм життя. Завдяки таланту автора, який вміло впроваджує читача в сімейну атмосферу родини Мартінів, можемо глибше пізнати таємницю Божого провидіння та його роль у формуванні відомої на цілий світ святої - Терези від Дитятка Ісуса.

Для багатьох ця книжка може стати "переворотом Коперніка" в розумінні життя і вибору цінностей.